

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Orosz iskola a Sziv-utcában*

Forrás:

Az Ujság

Bp.

1922. 10. 28.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

372.1

Hely

Idő

"1922"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. IX.

Orosz iskola a Sziv-utcában **Szegény tanulók, telkes tanárok.**

A szőke, kékszemű fiúcskák és leányok illedelmesen kelállnak, mikor belépünk a sziv-utcai kis orosz iskolába, ahol Turgenyev és Puskin zengzetes nyelvére oktatják a messzire szakadt szláv csöppségeket. A fekete táblán cifra cirillbetűk fehérlelenek, szavak, melyek a régi helyesírást követik és *mitsem fogadnak el a bolsevista orosz ortográfiából*, mondatok, melyekben *szamozár* vagy *Volga* az alany és színes orosz melléknévek a jelzők. A sarokban is áll egy nebuló, akiről az igazság kedvéért fel kell jegyezni, hogy jó tanuló, csak egy kicsit pajkos. Ez egy kis *kalmük fiú*, akinek a papája közézkedredek. Kinn laknak valahol Kőbányán s a kicsi kalmük hugával együtt naponta bevillanyosozik a Sziv-utcaiba.

Az apróságok leülnek a barna padokban, melyeket a szekrényekkel és az összes berendezési tárgyakkal együtt a főváros bocsátott az oroszok rendelkezésére. *Andersen* Oszkár dr. igazgató elmondja, hogy a fővárostól kapták a helyiséget, a villanyért se kell fizetni, amiért hálások is az oroszok. De az iskola így is válsággal küzd és csak az orosz és a nemzetközi Vöröskereszt, valamint a Y. M. C. A. segélyeiből tudja fenntartani magát, mert bizony az orosz emigráns gyermekek oly szegények, hogy nemcsak fizetni nem tudnak, de még az iskolának kell adnia *részükre villamosjegyet és ruhát is*. XV. Benedek pápa s a Gyermekek Megmentésére Alakult Nemzetközi Szövetség adományait pedig arra fordítják, hogy a gyermekek részére népkönyvhát nyissanak.

Látszik is a tanulókon a szegénység. Nem egy mezítláb gyalogol közülük a ködös október sarában s mire ideár, egészen lila és libabőrös lesz a kicsi lába. Sokan vannak puha papucsban, amelyben — ha átázik és puha lesz mint a szivacs — talán még rosszabb gyalogolni, mint mezítláb. Nem is tudnak valamennyien bejönni mindennap. Negyvenen iratkoztak be a két osztályba, de átlag tizen mindig hiányoznak. A kis Nesztya például éppen most mulasztott három napot — és miért? *Sorba kellett állnia zsirért*. A harmadik napon végre bejutott, de hiába, mert arra már elfogyott a zsir. Egy kis félszemű fiúcska áll mellette. Az egyik szeme helyén

csak egy piros csik látszik. Ki ez a gyöngö, szomorú gyermek? Egy fiú, akinek az orosz polgárháború valamelyik véres napján *gránátszilánk szakította ki a szemét*.

Sztukova, a tanítónő, kérdéseket ad fel, a gyermekek éneklő hangon felelnek. Hát a magyar nyelvvel mennyire vannak? Előírás szerint hetenkint három magyar órának kellene lennie. Az oroszok azonban — hálájuk jeléül — hetenkint *négy* órát tanulnak magyarul. Haladnak is szépen a gyerekek a magyar nyelvben, természetesen nemcsak az iskolában tanulnak: hanem van még egy kissé zord, de mint pedagógus elsőrangú oktatójuk: az élet. A kényszerűség és a mindennapi érintkezés az emberekkel.

A tankönyveket megszerezni ma igazi probléma. Oroszországból hozatni nem lehet. Az új könyveket, melyeket a Tanácsköztársaság adott ki, amugy sem használhatnák. A külföldön pedig igen nehéz régi orosz tankönyvek nyomára akadni. Berlinben működik ugyan egy orosz nyomda, amely tankönyveket is nyomtat, de azok méregdrágák. Könnyebb az olvasni való könyvek beszerzése, melyeknek a Vöröskereszt adományain kívül főforrása az itteni *volt orosz hadifogolytáborok könyvtárai*. Így azután sikerült egy kis könyvtárt összeállítani, melyet sűrűn látogatnak, különösen a téli esti órákban, amikor — hiába — ha nem is olyan zord, mint *Moszkvában*, de azért elég kellemetlen a hideg

Budapesten is. Folyóiratok, ujságok is járnak s itt ebben a kedélyes kis olvasóteremben találkoznak az emigránsok, akik nappal nagy Budapest különböző részein dolgoznak.

A tanítónő éppen azt kérdezi az egyik fiutól, el tudná-e mondani Turgenyev híres, prózaí hímuszát az orosz nyelvről?

A fiúcska rákezdi:

— *Óh, hatalmas, zengzetes orosz nyelv... mi voltunk, ha te nem volnál!...*

városi hazinyomda 1922